

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства соціальної політики України
до проекту Закону України „Про внесення змін до статті 16¹ Закону
України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та
членів їх сімей” щодо визначення кола осіб, які відносяться до членів сім’ї
загиблого для отримання одноразової грошової допомоги”

ініціатори законопроекту – народні депутати України
Гончаренко О. О. та інші

реєстраційний номер 9232 від 24 квітня 2023 р.
(перше читання)

1. Законопроект не підтримується.

2. Законопроектом пропонується викласти статтю 16¹ Закону України „Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” від 20.12.1991 № 2011-ХІІ (далі – Закон № 2011) у редакції, що діяла до 25.08.2022 і містила положення щодо членів сім’ї загиблого (померлого) військовослужбовця, визначених відповідно до Сімейного кодексу України, які мають право на призначення та виплату одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов’язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві (далі – одноразова грошова допомога).

На сьогодні статтею 16¹ Закону № 2011 встановлено, що право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги мають батьки, один з подружжя, який не одружився вдруге, діти, які не досягли повноліття, та утриманці загиблого (померлого) військовослужбовця.

Відповідно, чинною редакцією Закону № 2011 визначено коло осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги, відповідно до чинних законодавчих актів, зокрема до Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, яким передбачено призначення пенсії в разі втрати годувальника.

Запропонованою законопроектом редакцією статті 16¹ Закону № 2011 передбачається відновлення права на отримання одноразової грошової допомоги членів сім’ї загиблого (померлого) військовослужбовця, визначених відповідно до частини другої статті 3 Сімейного кодексу України, в якій зазначено, що до членів сім’ї належать особи, які спільно проживають, пов’язані спільним побутом, мають взаємні права та обов’язки.

Варто зазначити, що відповідно до статті 3 Сімейного кодексу України сім’я створюється на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення, а також на інших підставах, не заборонених законом і таких, що не суперечать моральним засадам суспільства.

Згідно з нормами Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб” до осіб, які мають право на призначення пенсії в разі втрати годувальника (загиблого / померлого військовослужбовця), належать його непрацездатні діти, непрацездатні батьки, дружина (чоловік), якщо вони не взяли повторний шлюб, утриманці (якщо вони були на його повному утриманні або одержували від нього допомогу, яка була для них постійним і основним джерелом засобів до існування), а також дружина (чоловік) або один із батьків, незалежно від віку і працездатності, якщо вони здійснювали догляд за дітьми, які не досягли 8-річного віку.

Крім того, частиною другою статті 16³ Закону № 2011 визначено, що особи, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої Законом № 2011, можуть реалізувати його протягом трьох років з дня виникнення у них такого права після визначення повного кола осіб, які мають право на її виплату.

Відповідно, виплата одноразової грошової допомоги у період розгляду судових справ щодо визначення повного кола осіб, які можуть мати право на отримання одноразової грошової допомоги (шляхом установлення факту спільного проживання, ведення спільного господарства та наявності у них взаємних прав та обов’язків із загиблим (померлим) військовослужбовцем) буде неможливою.

У разі прийняття законопроекту найменш захищені члени сім’ї загиблого (померлого) військовослужбовця втрачатимуть частину коштів, пов’язаних із виплатою одноразової грошової допомоги, оскільки вона буде розподілятися, зокрема, між цивільною дружиною (чоловіком), іншими близькими родичами, які проживали з ними як члени сім’ї, а також братами, сестрами, онуками, які можуть мати власні сім’ї.

Міністр

Оксана ЖОЛНОВИЧ

_____ 2023 р.

